

prof.dr. J. van Gijn, dr. G.W. van Dijk (redactie)

Probleemgeoriënteerd denken in de neurologie

Een praktijkboek voor de opleiding en de kliniek

© De Tijdstroom uitgeverij, 2009.
Omslagontwerp: Cees Brake bno, Enschede.
Medische tekeningen: Ronald Slagter.

Uitgegeven door De Tijdstroom uitgeverij BV, Postbus 775, 3500 AT Utrecht.
Internet: www.tijdstroom.nl
E-mail: info@tijdstroom.nl

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden auteur(s), redactie en uitgever geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen.

Waar dit mogelijk was is aan auteursrechtelijke verplichtingen voldaan. Wij verzoeken eenieder die meent aanspraken te kunnen ontlenen aan in dit boek opgenomen teksten en afbeeldingen, zich in verbinding te stellen met de uitgever.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 juncto het Besluit van 20 juni 1974, Stbl. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471, en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht, Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp.

Voor het overnemen van gedeelten uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

ISBN 978 90 5898 154 7
NUR 876

Inhoud

	Voorwoord	7
1	Bewusteloos gevonden <i>G.W. van Dijk</i>	11
2	Op het hoofd gevallen <i>G.W. van Dijk</i>	21
3	Neervallen met stuipen <i>F.S.S. Leijten</i>	29
4	Wegrakingen <i>J.G. van Dijk</i>	37
5	Een verwarde, opgewonden oudere <i>A.J.C. Slooter</i>	45
6	Ineens niets kunnen onthouden <i>J. van Gijn</i>	53
7	Een kwartier sprakeloos <i>H.B. van der Worp</i>	61
8	Een beroerte <i>P.J.A.M. Brouwers</i>	69
9	Vader vergeet steeds meer <i>W.A. van Gool</i>	79
10	Alsmaar overdag in slaap vallen <i>A.W. de Weerd</i>	87
11	Een paar minuten blind aan één oog <i>R.C.J.M. Donders</i>	95
12	Dubbelzien <i>C.C. Tijssen</i>	103
13	Een scheef gezicht <i>P. Portegies</i>	111

14	Plotseling duizelig <i>W.I.M. Verhagen</i>	117
15	Steeds moeilijker te verstaan <i>J. van Gijn</i>	125
16	Plotselinge, barstende hoofdpijn <i>T.W.M. Raaijmakers</i>	133
17	Nooit hoofdpijn en nu steeds meer <i>C.J.M. Frijns</i>	143
18	Hoofdpijn en koorts <i>D. van de Beek</i>	151
19	Altijd hoofdpijn <i>P.J. Koehler</i>	159
20	Hoofdpijn in aanvallen <i>J. Haan</i>	167
21	Pijn aan één kant van het gelaat <i>W.M. Mulleners</i>	179
22	Altijd overal pijn <i>E.J.W. Keuter</i>	185
23	Pijn en krachtsverlies in de arm <i>N. van Alfen</i>	191
24	Wakker door tintelende handen <i>J.F.H.M. Claes</i>	201
25	Bevende handen <i>K. Jellema</i>	209
26	Stijf en traag lopen <i>T. van Laar</i>	217
27	De trap niet meer opkomen <i>J.H.J. Wokke</i>	225
28	Rugpijn uitstralend naar een been <i>P.C.A.J. Vroomen</i>	235

29	Wankel op de benen en vallen <i>A.H. Snijders, J.E. Visser, B.R. Bloem</i>	241
30	Pijn in de benen bij staan en bij lopen <i>E.J. Wouda</i>	249
31	Dove voeten <i>L.L. Teunissen</i>	257
32	Spierpijn of krampen <i>P.A. van Doorn</i>	265
33	Rusteloze benen <i>C.G. Faber</i>	275
34	Abnormale houdingen of bewegingen <i>T.C.A.M. van Woerkom</i>	283
	Medewerkers	291
	Register	293

Voorwoord

Nogal wat artsen beschouwen neurologie als een moeilijk vak. Dat is maar half waar. Toegegeven, de anatomie van het centrale en perifere zenuwstelsel is complex. Daardoor is het soms ingewikkeld om diverse neurologische uitvalsverschijnselen te herleiden tot één enkele laesie. Het is een kunst die door oefening moet worden verkregen en in stand gehouden. Dat kan dan ook het beste aan neurologen worden overgelaten. Maar de lokalisatieleer is niet meer dan een onderdeel van de neurologie. Een belangrijk ander deel, zo niet het belangrijkste, bestaat uit het herkennen van verhalen van patiënten over hun lichamelijke klachten, door aandoeningen van het zenuwstelsel. Deze verhalen zijn steeds verschillend, maar regelmatig komen toch zij op kernpunten met elkaar overeen. Anders gezegd, in de klachten zijn verschillende patronen te herkennen.

Dit boek is een verzameling van zulke min of meer karakteristieke verhalen, behorend bij veel voorkomende neurologische aandoeningen. Het begint steeds met een elementair probleem: moeite met praten, lopen, onthouden, overeind blijven, wakker blijven, enzovoort. Aan de hand van vragen wordt de lezer meegenomen naar een steeds vollediger beeld van de klachten, totdat het patroon zich heeft afgetekend. Soms zijn dan nog wat meer gegevens nodig, uit het neurologisch onderzoek – maar het anatomieboek is er nauwelijks bij nodig – en soms uit een enkel technisch onderzoek. En steeds ligt het antwoord besloten in de anamnese.

De 34 hoofdstukken, elk met een eigen verhaal, zijn tot stand gekomen in samenspraak tussen de auteurs en de beide redacteuren. De doelgroep, huisartsen en studenten, is daarbij steeds nauwlettend in het oog gehouden. Wie van hen dit boek heeft uitgelezen, zal moeten toegeven dat neurologie eigenlijk toch niet zo heel moeilijk is.

J. van Gijn
G.W. van Dijk